

OTSUSE EELNÕU

Haapsalu-Tallinn raudteeliini Risti-Ellamaa lõigu keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Taotleja Osaühing Reaalprojekt (registrikood 10765904, aadress Puhangu tänav 4-8, Põhja-Tallinna linnaosa, Tallinn, Harju maakond, Eesti, kontakt olly@reaalprojekt.ee) esitas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA, aadress Tallinn, Kesklinna linnaosa, Endla tn 10a, e-post info@ttja.ee) ehitisregistri kaudu ehitusloa taotluse nr 2111271/26869 alljärgnevate rajatiste ehitamiseks:

1. Rajatis Risti - Ellamaa raudtee (Ehitisregistri kood 221372695)
2. Rajatis sidevälisvõrgud (Ehitisregistri kood 221372701)
3. Rajatis Ellamaa raudtee truup km 38+811 (Ehitisregistri kood 221372727)
4. Rajatis Ellamaa raudtee truup km 40+709 (Ehitisregistri kood 221372729)
5. Rajatis Ellamaa raudtee truup km 36+767 (Ehitisregistri kood 221372739)
6. Rajatis elektrivarustus (Ehitisregistri kood 221372720)
7. Rajatis ooteplatvorm (Ehitisregistri kood 221372731)
8. Rajatis sadeveetorustik (Ehitisregistri kood 221372732)
9. Rajatis Ellamaa raudtee truup km 33+792 (Ehitisregistri kood 221372725)
10. Rajatis võrkaed (Ehitisregistri kood 221372881)
11. Rajatis kergliiklustee (Ehitisregistri kood 221372873)
12. Rajatis parkla (Ehitisregistri kood 221372874)
13. Rajatis Sireli tänav (Ehitisregistri kood 221372880)
14. Rajatis Risti ülekäigukoha juurdepääsutee (Ehitisregistri kood 221372868)
15. Rajatis Risti ülekäigukoht (Ehitisregistri kood 221372867)
16. Rajatis Risti jaama ülekäigukoht (Ehitisregistri kood 221372875)
17. Rajatis juurdepääsutee (Ehitisregistri kood 221372878)
18. Rajatis Risti jaama ülekäigukohtade juurdepääsuteed (Ehitisregistri kood 221372876)
19. Rajatis Risti - Kuijõe ülesõit ja ülekäik (Ehitisregistri kood 221372872)

Otsuse eelnõu on tehtud eeltoodud loetelust Risti-Ellamaa raudteed ja selle juurde ehitatava kergliiklustee mõjude eelhindamise põhjal. Koos ehitusloa taotlusega esitati Osaühing Reaalprojekti (10765904) poolt koostatud projekt „HAAPSALU–TALLINN RAUDTEELIINI TAASTAMISEKS PROJEKTEERIMISTÖÖDE TEOSTAMINE RISTI-ELLAMAA LÕIGUL (KM 31+800 KUNI KM 41+450)“. Ehitustööde eesmärgiks on Haapsalu-Tallinn-Rohuküla vahel raudteeliikluse taastamine. Ehitustööd toimuvad Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas Jaakna külas, Raudteetammi tee lõik 24 (43901:001:0086), Piirsalu külas, Raudteetammi tee lõik 30 (43901:001:0080), Rõuma külas Raudteetammi tee lõik 27 (43901:001:0083), Raudteetammi tee lõik 28 (43901:001:0082), Raudteetammi tee lõik 29 (43901:001:0081) ja Risti alevikus Raudteetammi tee lõik 25 (43901:001:0085), Raudteetammi tee lõik 26 (43901:001:0084), Heki tänav (68001:001:0107), Tallinna mnt 1 (68001:001:0110) ja 16151 Risti-Kuijõe teel (68001:001:0020).

Ehitustööd on kavandatud vastavalt Lääne maakonnaplaneeringu teemaplaneeringule „Riisipere-Haapsalu-Rohuküla raudteetrassi koridori asukoha määramine“ (riigi eriplaneering) alale. Riigi eriplaneeringu koostamise käigus viidi läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH), kus on selgitatud ja hinnatud teemaplaneeringu elluviimisega kaasnevaid olulisi

mõjusid loodusele ja keskkonnale ning pakutud võimalikke alternatiivseid lahendusi ja negatiivsete mõjude leevendamise meetmeid.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 p 1 kohaselt tuleb hinnata keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. Ehitusloa taotlustes toodud tegevus (Risti-Ellamaa raudtee ehitamine) kuulub KeHJS § 6 lõikes 1 p-s 14 toodud tegevuse hulka, mille puhul on KMH algatamine kohustuslik. Kergliiklustee ehitamine liigitub Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 13 p 8 (tee rajamine või laiendamine) alla. Kuna eelnevalt on samale lõigule läbi viidud teemaplaneeringu käigus tehtud KSH hindamine (Lääne maavanema 13.10.2014 korraldusega nr 1-1/17/124 kehtestatud Lääne maakonnaplaneeringu teemaplaneering "Riisipere-Haapsalu-Rohuküla raudteetrassi koridori asukoha määramine"), siis vastavalt KeHJS-e § 11-le lõikele 6 võib otsustaja jätta keskkonnamõju hindamise algatamata, kui eelhindangust selgub, et kavandatava tegevuse keskkonnamõju on juba keskkonnamõju hindamise või keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus asjakohaselt hinnatud ja otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet. Seega koostas otsustaja eelhindangu ja kaaluti, kas taotluses toodud kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju. Tegevuse keskkonnamõju hinnati eelpool nimetatud KSH käigus. Eelhindang koostati vastavalt keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. Tulenevalt ehitusseadustiku §-st 89 annab ehitusloa TTJA. Seega on TTJA käesolevas menetluses otsustajaks KeHJS tähenduses.

Tulenevalt KeHJS § 11 lõikele 2² edastas TTJA ehitisregistris ehitusloa menetluses nr 275218 asjaomastele asutustele arvamuse avaldamiseks eelhindangu ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu.

TTJA tugineb KMH algatamata jätmise otsuse tegemisel keskkonnamõju hindamise eelhindangule ja selles toodud järeldustele ning asjaomaste asutuste seisukohtadele, mille kohaselt kavandataval tegevusel ei ole eeldatavalt olulist keskkonnamõju.

Keskkonnamõju eelhindamise tulemusena leiti, et mõju keskkonnale on olemas, kuid meetmeid kasutusele võttes talutav ja keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik. Planeeritav tegevus ei oma olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele. Ehitusalal ja lähiümbruses paiknevatele kaitstavatele loodusobjektidele, Natura 2000 võrgustiku aladele ei ilmne olulist mõju, kui kasutada väljatoodud leevendusmeetmeid. Rööbastee rajamine ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Kultuuripärandi säilimiseks tuleb arvesse võtta leevendusmeetmeid ja Muinsuskaitseameti poolt esitatud nõudeid.

Vajalikud keskkonnameetmed eelhindangust ning asjaomaste asutuste seisukohtadest lähtuvalt:

1. Impulssmüra põhjustavat tööd (lõhkamine, rammimine jne) teha tööpäevadel kella 07.00-19.00. Mürarikaste tööde alguse aegadest ja kestusest teavitada kohalikke elanikke, vältimaks inimeste teadmatusest põhjustatud kaebusi.
2. Elamute ja ühiskasutusega hoonete siseruumides peavad liiklusest tulenevad müratasemed vastama sotsiaalministri 04.03.2002 määruses nr 42 „Müra normtasemed

elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ kehtestatud normtasemetele.

3. Mära ei tohi ületada olemasolevatel ega perspektiivsetel elamualadel keskkonnaministri 16. detsembri 2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (määrus nr 71) lisas 1 toodud liikluse müra piirväärtusi. Samuti peavad ehitusaegse müra tasemed vastama eelpooltoodud määruse normtasemetele. Liikluse müra maksimaalne helirõhutase müratundlike hoonetega aladel ei tohi ületada päeval 85 dB(A) ja öösel 75 dB(A) (määrus nr 71 § 6 lg 3). Ehituse müra tasemed ei tohi ajavahemikus 21.00- 07.00 läheduses asuvatel elamualadel ületada määrus nr 71 lisas 1 toodud asjakohase mürakategooria tööstuse müra normtasest. Impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase mürakategooria tööstuse müra normtasest. Võimalusel tuleb mürarikkad ehitustööd kavandada eelkõige tööpäevadele ajavahemikus kl 8-19 ning nädalavahetusel ja riiklikel pühadel mürarikkaid ehitustöid mitte teostada. Ehitustöödel välitingimustes kasutatavad seadmed peavad vastama majandus- ja taristuministri 08.06.2015 määruse nr 59 „Nõuded välitingimustes kasutatavale seadmele lähtuvalt selle tekitatavast müra ja selle seadme vastavushindamisele“ nõuetele.
4. Vibratsioon raudtee ehitus- ja tegevusperioodil ei tohi ületada sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtuseid.
5. Inimeste kaitsmiseks tolmu tegevuse eest kasta kuival ajaperioodil käideldavat liiva/kruusa/täitepinnast.
6. Ehitustööde ajal ja ka raudtee käitamisperioodil valgustuse kasutamisel arvestada läheduses paiknevate elamualadega ning vältida nende ülemäärast valgustamist. Vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.
7. Ehitus- ja hooldustööde käigus kasutada mehhanisme ja tehnoloogiat, mis välistavad kütte- ja määrdeainete sattumise vette ja pinnasesse. Masinate parkimine/hoidmine pehmele pinnale ei ole lubatud, samuti ei ole lubatud ehitusalal teostada masinate hooldust (sh pesemist) või tankimist. Masinate, millel on silmaga nähtav õlileke, kasutamine on keelatud. Töökohas peab olema varustus (õli)reostuse eemaldamiseks ja olmejäätmete kogumiskoht.
8. Keskkonnareostuse vältimiseks peab kasutatav tehnika/masinate olema tehniliselt korras. Vältida masinate ja seadmete parkimis- ja ladustamisplatside rajamist eluhoonete ja majutusasutuste lähedale. Ehitusprotsessis tuleb kasutada vaid kvaliteetseid ehitusmaterjale ning ehitusmasinate tuleb õigeaegselt hooldada. Ehitustööde käigus tuleb võtta arvesse, et raudteetammi täitematerjal ja pinnas kaitsevööndi ulatuses võib olla saastunud. Reostuse ilmnemisel tuleb selgitada selle ulatus ning olenevalt pinnase reostuse tasemest käideldakse pinnast vastavalt (likvideeritakse ja antakse üle jäätmekäitlejale või saab kasutada kohapeal ehitustöödel). Kaeve- ja ehitustööde ajal reostustunnustega pinnase ja pinnasevee ilmnemisel tuleb selgitada pinnase ja veeproovidega reostuse suurus ja koostada edasine tegevuskava; reostuse suuruse väljaselgitamiseni tuleb reostuse levikut soodustavad tegevused peatada.
9. KSH käigus koostöös Muinsuskaitseametiga on määratud tingimused kultuuripärandi säilitamiseks. Muinsuskaitse objekti Kivikalme (reg nr 10136) säilimine ja heakord tuleb tööde tegemise ajal igal juhul tagada. Kalme peale ei tohi ladustada ehitusmaterjale ega –jäätmeid ning kalme lähiümbruses tuleb vältida sügavate roobaste tekkimist tee-ehtusmasinatega. Kui töömaa ulatub raudtee kinnistust väljapoole

kalmeni, siis tuleb kalme säilimise tagamiseks see ehituse ajaks tähistada ja piirata. Muinsuskaitse objekti Asulakoha (reg nr 10137) alal ja Kivikalme (reg nr 10136) alal ning nende kaitsevööndis raudteetammist väljapool tuleb tagada arheoloogiline uuring. Raudteest loode pool tuleb uuring läbi viia arheoloogilise kaevamise meetodil, kuna seal on säilinud koha peal ladestunud arheoloogiline kultuurkiht. Raudteest kagu pool on sobivaks uuringumeetodiks arheoloogiline jälgimine kaevetööde ajal. Kuigi eeluuringu aruandes on hinnatud kagupoolses osas kultuurikihi ilmnemise tõenäosus väikeseks, võib seda siiski laiguti säilinud olla. Kui jälgimise käigus siiski tuvastatakse paigal tekkinud kultuurikihi laiike, mida pole võimalik jälgimise meetodil läbi uurida, tuleb läbi viia arheoloogilised kaevamised. Ehitustöödeks tuleb Muinsuskaitseametist taotleda projekteerimise ja tööde tingimused.

10. Muinsuskaitseala või kinnismälestise kaitsevööndis arvestada kultuuriväärtusega leidude ja kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega nii mälestise kaitsevööndis kui ka väljaspool selle ala. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile. Kinnismälestise kaitsevööndis olemasoleva ehitise ehitustöödeks esitada enne töödega alustamist teatis, mille vorm on leitav Muinsuskaitseameti kodulehelt: <https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/load>. Tööde luba võib taotleda mälestise või muinsuskaitsealal paikneva ehitise omanik või valdaja. Loataotlus tuleb esitada vastava maakonna nõunikule, kus mälestis asub.
11. Tagada tuleb olemasolevate maaparandussüsteemide toimimine, vajadusel nende rekonstrueerimise teel. Olemasolevatesse maaparandussüsteemi drenaaživõrkudesse on sademevee suunamine keelatud. Raudtee ehitusprojekt kooskõlastada Põllumajandusametiga (MaaParS § 48).
12. Eesvoolude (vooluveekogude) kasutamiseks sademevee suublana tuleb enne sademete ja muu vee eesvoolu juhtimise kavandamist kontrollida arvutustega ning hinnata eesvoolu ristlõike ja eesvoolul asuvate rajatiste avade suuruse vastavust nõuetele (Põllumajandusministri 17.02.2005 määrus nr 18 „Maaparandussüsteemi projekteerimismid“ § 111 lg 1).
13. Sildade ja truupide rekonstrueerimiseks on soovitatav kaasata hüdrotehnikainsener. Liialt väikse truubi paigaldamisel võib ülesvoolu tekkida uputus, voolutulv võib vastrajatud tammi ära uhtuda.
14. Ehitustööde ajal tuleb kaitsta olemasolevat kõrghaljastust vigastuste eest (võra, juured, tüvi).
15. KSH lisas 4 välja toodud olemasolevate sildade ja truupide rekonstrueerimisel tagada nende kallastele rajad, et need toimiksid läbipääsudena kahepaiksetele ja roomajatele. Üks kord aastas, soovitatavalt kevadel, tuleb kahepaiksete ja roomajate läbipääsud ja tõkked üle kontrollida ja vajadusel puhastada.
16. Tiheasustusaladel ja elamute läheduses raadata minimaalsel võimalikul määral. Raadamisel tuleb kinni pidada pesitsusrahu perioodist 15.04-31.07.
17. Mõju leevendamiseks vanadele loodusmetsadele tuleb kasutada järgmisi meetmeid: raudteetrassi servas oleva kraavi puhastamisel tuleb väljakaevatav pinnas laotada kraavi metsapoolsele kaldale ning tasandada, et vähendada pinnasevee äravoolu loodusala servas asuvatest soovikumetsadest; olemasolevat raudteetrassi (st. väljaspool tulevast raudteemaad,) ei tohi laiemaks raadata.
18. Annamõisa Metsise püsielupaiga läheduses tuleb kontaktliin 5 km pikkuses lõigus tähistada. Püsielupaigaga piirneval raudtee trassilõigul ei tohi teha raadamis-, kaev- ja

raudtee ehitustöid perioodil 1. veebruarist kuni 30. juunini, et välistada metsise häirimine pesitsusperioodil.

Piiriülest keskkonnamõju hindamist ei algatata, samuti ei liideta KMH menetlusi KeHJS mõistes. Vajalikud keskkonnauuringud on tehtud KSH aruande käigus.

Võttes aluseks KeHJS § 6 lg 1 p 14, § 11 lg 6 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 13 p 8, eelpool loetletud asjaomaste asutuste seisukohad, KSH aruande järeldused ja eelhindangust tulenevad järeldused ning majandus- ja taristuministri 07.12.2018 määruse nr 62 „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus“ § 4 lõike 1 punkti 8:

otsustan:

jätta ehitusloa menetluses Haapsalu-Tallinn raudteeliini Risti-Ellamaa lõigu keskkonnamõju hindamine algamata.

Lisa 1 Haapsalu-Tallinn raudteeliini Risti-Ellamaa lõigu eelhindang